

... a zatím jinde... 19. století

Tohoto muže znala v prvních dvou desetiletích 19. století celá Evropa. Roku 1804 se stal francouzským císařem, svedl řadu bitev. Napoleonské války zachvátily téměř celou Evropu. Napoleonovi se stalo osudným v roce 1812 tažení do jedné země, které sice začalo úspěšně, ale skončilo katastrofou, ze které se už Napoleonova Francie nedokázala nikdy úplně vzpamatovat.

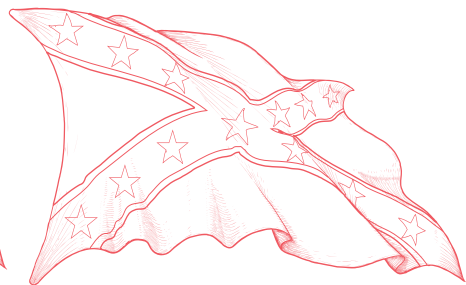
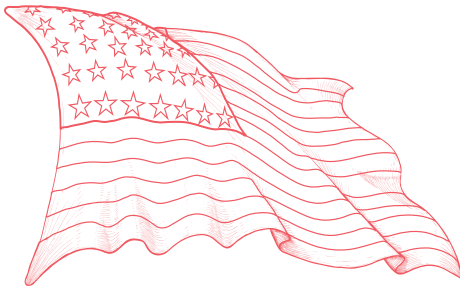
1. Do které země táhla Napoleonova vojska v roce 1812?
 - a) Rusko
 - b) Turecko
 - c) Švédsko
 - d) Velká Británie

Definitivní Napoleonovu porážku znamenala v roce 1815 bitva, ve které podlehl spojeným vojskům Velké Británie a Pruska.

2. Zjistěte název místa, u kterého k bitvě došlo:

K jinému velkému válečnému konfliktu došlo v letech 1861–1865. Americká občanská válka byla vojenským střetnutím dvou zneprátených uskupení amerických států.

- * 3. Zjistěte, jaké dvě strany stály proti sobě:

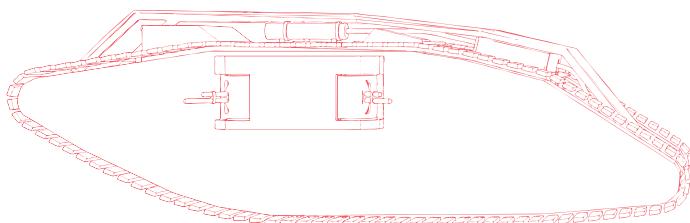
Téma 48

První světová válka

1. Uvedte událost, která je tradičně považována za bezprostřední příčinu vypuknutí první světové války:
2. První světová válka byla sice válkou světovou, ale těžiště válečných operací leželo v Evropě. Přiřadte k Západní a Východní frontě základní znepřátelené armády, které proti sobě na frontách bojovaly (dvě nabídky válčících stran zbydou, neexistovaly):
 - 1) Západní fronta
 - 2) Východní fronta
 - a) Německo x Francie + Velká Británie + Belgie + USA
 - b) Německo + Bulharsko + Osmanská říše x Itálie + Francie
 - c) Rakousko-Uhersko + Itálie + Německo x Francie + Velká Británie
 - d) Německo + Rakousko-Uhersko + Osmanská říše + Bulharsko x Rusko + Rumunsko

První světová válka byla velmi ničivá, protože byla vedena s pomocí průmyslově vyráběných zbraní – ponorek, kulometů, bojových letadel. Další taková zbraň je na obrázku.

3. Uvedte název zbraně:

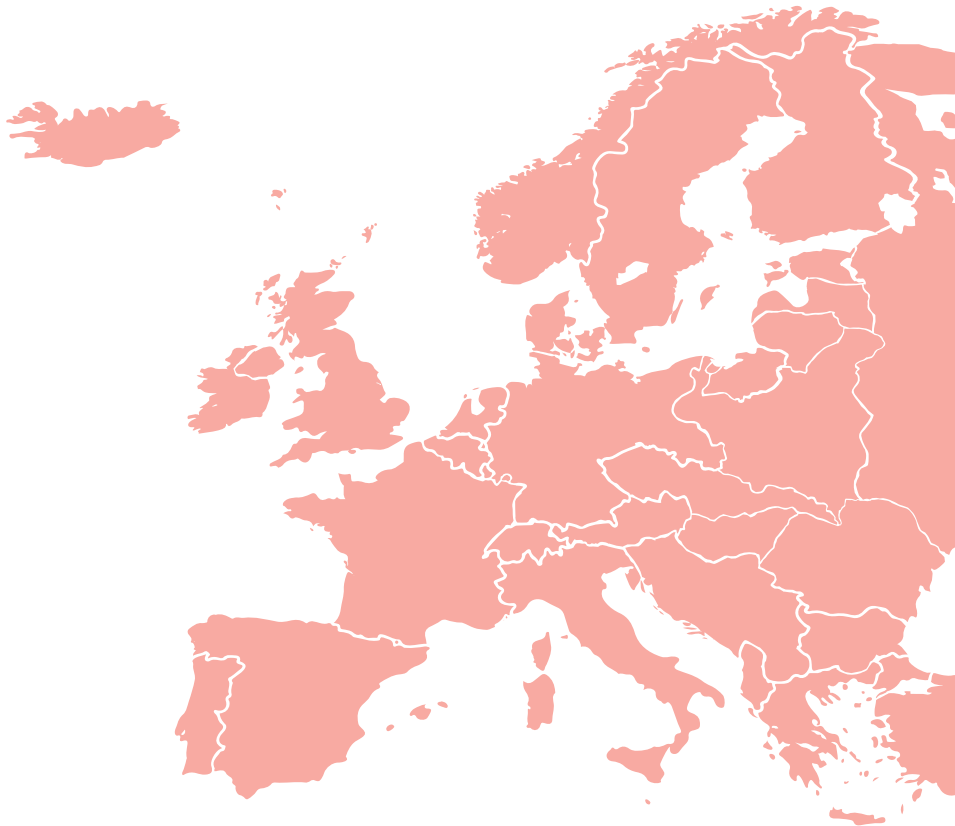

4. Nejkrvavější boje probíhaly na západní frontě, kde ztráty dosáhly více než 13,5 milionu padlých, zraněných, zajatých nebo nezvěstných vojáků. Válka se tady stala statickou, nepohyblivou, vojáci obou stran trávili dlouhé měsíce:
 - a) v zákopech.
 - b) na pochodu.
 - c) v ubytovnách.
 - d) ukrytí v lesích.

Evropa po první světové válce

Vraťte se asi o jedno století zpátky, tedy do doby krátce po skočení první světové války, a vyznačte na mapě území tehdy nově vzniklých států:

- a) Polska
- b) Československa
- c) Maďarska
- d) Rumunska
- e) Království Srbů, Chorvatů a Slovinců, později Jugoslávie

Vznik Československa

Lide československý! Tvůj odvěký sen stal se skutkem. Stát československý vstoupil dnešního dne v řadu samostatných, svobodných, kulturních států světa. Národní výbor, nadaný důvěrou veškerého lidu československého, přijal jako jediný a oprávněný a odpovědný činitel do svých rukou správu svého státu...

Nezklameš očekávání celého kulturního světa, který se žehnáním na rtech vzpomíná Tvých slavných dějin, jež vyvrcholily v nesmrtelné výkony ++++ na západním bojišti a na Sibiři...

Naši osvoboditelé Masaryk a +++++ nesmí býti zklamáni ve svém přesvědčení, že dobyli svobody lidu, který dovede sám sobě vládnouti, ni jediným rušivým činem nesmí býti zkaleny nynější veliké okamžiky, ni jediný z vás nesmí se dopustiti ničeho, co by mohlo vrhnouti stín na čisté jméno národa. Každý z Vás musí bezvýhradně šetřiti všeho, co jinému jest svato...

(z Provolání Národního výboru 28. října 1918)

-
-
1. Pod textem dokumentu je podepsáno pět politiků. Zjistěte jejich jména a doplňte je pod text.
 2. Která z následujících možností patří na vynechané místo v textu označené ++++?
 - a) našich obrozenců
 - b) československých legií
 - c) Masaryka, Beneše a Štefánika
 - d) Čechů ve službách rakouské armády
 - * 3. Na vynechané místo v textu označené +++++ patří jméno tehdejšího amerického prezidenta. Zjistěte, která z následujících osobností to byla.
 - a) Wilson
 - b) Lincoln
 - c) Truman
 - d) Franklin
 - e) Roosevelt
 4. Poslední odstavec textu je výzvou. Jakou?
 - a) k pohotovosti se zbraní
 - b) k vyčkání na další pokyny
 - c) k zachování klidu a pořádku
 - d) k ostrážitosti vůči rakouským úřadům

Mnohonárodnostní Československo

V roce 1918 vzniklo Československo jako mnohonárodnostní stát. Podle sčítání lidu v roce 1921 mělo Československo necelých 13,5 milionu obyvatel, z toho:

	Čechoslováci	Němci	Maďaři	Rusové	Židé	Poláci
a)	asi osm a tři čtvrtě milionu	přes tři miliony	tři čtvrtě milionu	necelého půl milionu	asi sto osmdesát tisíc	přes sedmdesát tisíc
b)	přes deset milionů	asi milion	asi milion	asi sto tisíc	přes půl milionu	necelý milion
c)	přes pět a půl milionu	asi čtyři a tři čtvrtě milionu	necelý milion	asi sto třicet tisíc	asi milion a půl	asi čtvrt milionu
d)	asi sedm a čtvrt milionu	necelé tři miliony	necelé tři miliony	asi dvě stě tisíc	přes čtyřicet tisíc	necelých deset tisíc

- * 1. Který řádek v tabulce odpovídá historické skutečnosti?

Po vzniku Československa v roce 1918 některé pohraniční oblasti s převážně německým obyvatelstvem odmítaly být součástí Československa a žádaly připojení k Rakousku nebo Německu. Proto v prosinci 1918 obsadila tyto oblasti československá armáda.

- * 2. Zjistěte o každém z následujících území, zda patřila mezi uvedené oblasti (ANO), nebo ne (NE):

	ano	ne
2.1 jih Moravy s centrem ve Znojmě	☐	☐
2.2 severozápad a sever Čech s centrem v Liberci	☐	☐
2.3 jihozápad a jih Čech s centrem v Českém Krumlově	☐	☐
2.4 severozápadní a západní Slovensko s centrem v Žilině	☐	☐
2.5 oblasti v okolí bývalých hornických měst Jihlavy a Kutné Hory	☐	☐
2.6 jihozápad Slovenska a jihovýchod Moravy s centrem v Bratislavě	☐	☐
2.7 střední Morava a moravsko-slovenské pomezí s centrem v Olomouci	☐	☐
2.8 severovýchod Čech, severozápad Moravy a většina Slezska s centrem v Opavě	☐	☐

3. Uvedte jednoslovný název, který se začal používat pro pohraniční oblasti osídlené převážně německým obyvatelstvem: